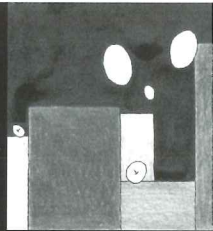

Reactive(s)

Etcetera is een blad van vele meningen. In de laatste twee nummers publiceerde performer/theoretica Bojana Cvejič sterk geopinieerde stukken over het Amperdansfestival 2004 in Antwerpen ('Curator meets artist' in *Etcetera* 94) en een reactie op de openingsrede die dansrecensent Pieter T'Jonck hield op een debat over 'conceptuele dans' in het STUK ('Why we love to hate 'conceptual dance' in *Etcetera* 95). Op deze teksten kwamen twee commentaren binnen. Een persoonlijke stellingname van danser, technicus, choreograaf en productie leider Bruno Pocheron, die op het Amperdansfestival geprogrammeerd stond met twee collectieve projecten. En een aanzet tot verder debat van Pieter T'Jonck.

Bruno Pocheron was soms gecharmeerd maar meer geïrriteerd en verveeld bij de lectuur van Bojana Cvejič' artikel over Amperdans in *Etcetera* 94. Hij verwijt haar een politiek correct denken over het maken van dansstukken. 'Ik krijg het gevoel dat je onze stukken misplaatst en misbruikt als bouwstenen voor je argumentatie.'

Beste Bojana,

Met deze open brief wil ik reageren op je artikel 'Amperdans revisited. Curator meets artist' in *Etcetera* 94 (december 2004), dat op www.sarma.be werd gepubliceerd onder de originele titel 'Amperdans: Symptoms, strands and potentialities of small-scale work'.

Ik stel mezelf kort voor, omdat ik denk hierdoor enkele standpunten in deze brief te kunnen verduidelijken. Al enkele jaren ben ik betrokken bij de creatie van dansproducties in de zogenaamd experimentele scène. Daarvan werden er twee gepresenteerd op het festival Amperdans 2004. Als medewerker aan grote en kleine hedendaagse producties, heb ik verschillende functies vervuld: ik was de technisch productie leider en lichtontwerper voor *Project* (Xavier Le Roy), *9x9* (Christine De Smedt), *Reproduction* (Eszter Salamon), *J'aime* (Anne Juren en Alice Chauchat) en *Powered by Emotion* (Mårten Spångberg). Daarnaast ben ik coauteur van *California Roll* (Anderson, Hedman, Pocheron, Schad), *Revolver* (Bizarro, Pocheron, Schad) en *White Trash* (Anderson, Lachambre, Pocheron, Schad): deze samenwerkingen werden opgestart door Cie Isabelle Schad in het kader van het overkoepelende project *Good Work*.

Je tekst lokte tijdens de herhaaldelijke lezingen steeds andere reacties bij me uit en raakte me op heel uiteenlopende manieren. Zo was ik geïrriteerd door de nogal beledigende en technisch onjuiste beschrijving die je geeft van twee stukken waar ik bij betrokken ben (*California Roll* en *Revolver*), dan weer behoorlijk in de war door de complexiteit van de tekst, gecharmeerd door de spitse humor die je hanteert en vervolgens lichtelijk verveeld door de wildgroei aan quotes (amai, die Brian Massumi is hard aan het werk gezet dit festival!), of ik ging bijna akkoord met de conclusies van de paragrafen 'De constructie van hedendaagse dans' en 'Vooruitzichten'. Maar uiteindelijk bleef ik zitten met het ongemakkelijke gevoel geconfronteerd te worden met een literair of filosofisch idioom dat opvoeringen, contexten, indrukken, uitspraken enzovoort *instrumentaliseert* louter omwille van zichzelf. Hier kom ik later op terug, maar eerst zou ik wat onjuiste informatie over *California Roll* en *Revolver* willen rechtzetten en kort reageren op wat je over deze stukken schreef. Het is niet mijn bedoeling om met deze brief het werk van mij en mijn collega's te verdedigen, ik zal hier dan ook niet te ver over uitweiden, maar enkele dingen moeten opgeklaard worden.

1. De passage waarnaar Bruno Pocheron verwijst, werd niet opgenomen in de Nederlandstalige versie van Cvejič' tekst, maar wel in de volledige versie die op www.sarma.be werd gepubliceerd. Ze gaat als volgt: "The latent 'grudge' over 'conceptual dance', pervading the festival through the panel discussion of the colloquium and the comments of artists and spectators off stage, thus becomes superfluous and obsolete as is the Cartesian body-mind split and the reductive division between the 'dancing' dance and the 'thinking' dance. The performances by Deep Blue, Duarte, Pez, and Portela show that renewing interest in exploring movement and the body's capacity for expression requires the production – contrary to a fetishist abstraction, a reduction to the 'essentials' – of a complexity of access points for conceiving movement. Movement is neither the low threshold of the phenomenon 'dance' nor an empty signifier for its evasion. It serves as a metonymy for a dynamic of both concept and sensation, which each of the aforementioned performances instantiates anew, that is, different."
2. Ook deze passage werd niet opgenomen in de versie die werd gepubliceerd in *Etcetera* 94, maar wel in die op www.sarma.be, nvdr.

L E X I C O N V A N D E T E C H N O C U L T U U R

omtrent eten, werk, slapen en relaties kunnen de deelnemers hun antwoorden vergelijken met die van anderen. Meer dan 600.000 nieuwsgierigen vullen de enquête in.

Zon Ook wel: de koperen ploert, het centrale lichaam in het kosmische stelsel waar de aarde deel van uitmaakt. De zon straalt warmte en licht uit, vormt hiermee een noodzaak voor

aards leven en is wellicht daarom tegelijk een memento mori van kosmogonische proporties. Zo herinnert Lyotard er in '*L'inhumain*' (1988) aan dat de zon volgens wetenschappelijke bereke-